

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดทำ
ธรรมนูญโรงเรียน และเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ของโรงเรียน
ประถมศึกษาในจังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ ผู้บริหารโรงเรียน และกรรมการจากผู้แทนครู
ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ปีการศึกษา 2545
จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ แบบ
มาตราส่วนประมาณค่า แบบจัดลำดับความสำคัญ และปลายเปิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ทั้ง 4 ขั้นตอนที่ทำ ทั้งใน
โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
บุคคลผู้มีส่วนร่วม ในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน 2 กลุ่ม คือ กรรมการภายในและกรรมการ
ภายนอกโรงเรียน มีความเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน แต่บุคคล
ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่เคยและเคยเข้าร่วมอบรม และ/หรือ
เข้าร่วมประชุมสัมมนา มีความเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนแตกต่างกัน

แนวทางการพัฒนาการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน พบว่าขั้นเตรียมการ ข้อที่ควรดำเนินการ
มากที่สุด คือ การจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมนูญโรงเรียน กับบุคคลที่เกี่ยวข้องใน
การจัดทำ ขั้นจัดทำ ข้อที่ควรดำเนินการมากที่สุด คือ การสำรวจความคิดเห็นหรือความต้องการ
ของชุมชน บุคคล องค์กรต่าง ๆ เพื่อกำหนดความคาดหวัง ขั้นนำไปสู่การปฏิบัติ ข้อที่ควรดำเนิน
การมากที่สุด คือ การจัดให้มีการประชุมซักซ้อมความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง และขั้นการปรับปรุงแก้ไข
ข้อที่ควรดำเนินการมากที่สุด คือ การประชุมปรึกษา เมื่อพบปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ
อื่น ๆ โดยทั่วไปจากบุคคลผู้มีส่วนร่วมการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน คือ การสรรหาบุคคลที่มี
คุณสมบัติครบทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน คณะกรรมการ
ต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการจัดทำ และควรมีการสรุปวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนในกระบวนการ
จัดทำอย่างเป็นระบบ

Abstract

TE 149167

This study was intended to examine a current state and guidelines development of school charter preparing and compare a current state of school charter preparing for elementary schools. The respondents of this study consisted three hundred and thirty-six school board members in academic year 2002. Data were gathered using checklist, rating scale, important arrangement and open-ended questionnaire. Descriptive and inferential statistics and t-test were used in analyzing data.

The findings were as follows: The current state of school charter preparing for all school side (small, medium and big) were moderate. The board committee views that the current state of school charter preparing for elementary school were not different, but the two groups of participants (never and ever have the seminar or training) views that there were different of current state of school charter preparing. In term of guidelines development found that the meeting to make it clear should do the most in planning, for doing searching, rehearsing for understanding and for checking a meeting to consult when got the problem. However, for other suggestions, they wanted to participate and the school problems should be analyzed, through the systematic technique.